

Makói Független Újság

POLITIKAINAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szachnyai tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLÉ.

Alapította:
DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Fél évre 7 korona | Egy hónap 2 K 20

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKEN:
Fél évre 14 korona | Egy hónap 2 K 4

Sikeres harcok.

BUDAPEST, december 18.

Keleti harctér:

Mackensen vezértábornagy hadserege:

Nem történt különösebb esemény.

József főherceg hadsereg harc vonala:

Az Uz völgyének két oldalán az oroszok heves tüzéségi előkészítés után megtámadták állásainkat, a harcok még nincsenek befejezve.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harc vonala:

Az oroszok vonalaink ellen Augost wkánál intézett támadásai eredménytelenek maradtak, éppugy eredménytelenek maradtak Ból Porsknál új állásaink ellen intézett gyenge ellenséges támadásokat.

Olasz és Délkeleti harctér: Nincs újság

Hőer altábornagy.

A német vezérkar legújabb jelentése.

BERLIN, december 18.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A Somme és a Mas területén is csak csekély harci tevékenység folyt

Keleti hadszíntér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy harc vonala:

Lucktól északnyugatra oroszok megkísérelték hogy e hónap 16-án Ból Porsznál elfoglalt állásainkat visszavegyék, támadásaikat amelyeket éjjel is megkísérelték visszavertük, épp úgy meggyújtottunk oroszok előretörései Augosztowkánál Zavarowtól délre.

József főherceg vezérezredes harc vonala:

A Mesta anesti szakaszon az Aranyos Beszter cétől keletre heves tüzéségi harc folyt. Az Uz völgyében változó sikerű helyi harcok voltak.

Mackensen vezértábornagy hadserege:

Braila irányában visszavonult ellenséges oszlopok repülőink megfigyelésünk szerint sikeresen megtámadták.

Ludendorff.

A béke körül.

Lehiggadtak a vélemények. — Hangok az olasz parlamentben a béke mellett. — Kedvezőbb kilátások.

Az első napok nagy felháborodási kórusa után ma már sokkal csendesebb hangok az antant-sajtó béke-diskussziói. Az első napokban a kormányok meg tájékoztatták a határozatok voltak a szociálisok így tanácslatosságukban a műveltségkeresés képzettség póráz utasították vissza a béketárgyalások gondolatát. Ma már nem beszélnek a német arzenálok és tüzési kizsákmányolásáról, nem beszélnek a porosz militáris isztől sem az előtérbe orosz-Lengyelország háború eléggé megkísérelt, mégis jóval szerényebb igényű kérdése került.

„Anglia nem hagyhatja cserben Oroszországot” — hangoztatják az angol lapok lépten nyomon. Azt hisszük, ha tényleg csak orosz-Lengyelországról volna szó, ez a kérdés nem lenne akadályozó a béke felé.

As olasz kamara a szociálisták — mint ismeretes — nyilatkozata és becsületlen a béketárgyalások felvétele mellett nyilatkoztak.

Most a redikális, tehát háborús párt egyik exponált tagja, Girardini képviselő szólalt fel hangulatosan, hogy ha a központi hatalmak legalább a nemzetiségi elv fenntartására hajlandók, akkor el kell fogadni a békejavaslatot.

Mindent összevéve meg lehet állapítani, hogy az első napok ideges és ijedt kaphodása után ma már bizonyos mértékig az antant-sajtó is egyengeti a megértés útjait.

Az olasz kamara a pénzügyminiszter két óra hosszat tartó jelentésének meghallgatása után Girardini redikális képviselő Sonninónak a békejavaslatról tett tegnapi nyilatkozatához szólott hozzá és azt mondta: A külügyminiszternek mindent el kell követnie, ami tőle telik, hogy a központi hatalmak azokat az alapelveket, amelyek alapján tárgyalni lehet, azonnal formulázzák. Ha a központi hatalmak legalább a nemzetiségi elv fenntartására hajlandók, továbbá, ha a népek örendelkezési jogát elismerik, akkor el kell fogadni a békejavaslatot és az olasz kormány foglalkozni velük a legnagyobb igyekezettel. Ha a központi hatalmak javaslata csaldást

okozna, akkor a külső és a belső ellenségekkel szemben egyaránt nagyobb erővel és elhatározással kell folytatni a háborút, ha azonban a javaslat nem ilyen, akkor egyengetője lehet a központi hatalmak és a négyesszövetség között való egyetértésnek és lojális összetartásnak.

A „Nieuwe Rotterdamche Courant” szerint a „Manchester Guardian” londoni tudósítója december 12-iki kelettel ezt táviratozta: Ugy látom, hogy a felelős szemlélyiségek ma sokkal kevésbé szkeptikusak a német javajakkal szemben, mint tegnap voltak. Az első pillanatban két szélsőséges felfogást lehetett észrevenni. Az egyik az volt, hogy Németország a háború végtelen elhúródást várja és ezért igazolni akarja magát saját népe előtt; a másik felfogás az volt, hogy Németország összeomlóban van és most elfogadható feltételeket keres. Ugy vezetem észre, hogy ezen a két felfogáson kívül egy harmadik is megnyilvánul a felelős és jól értesült szemlélyiségeknél: hogy Németország valóban kívánja a békét és el akarja kerülni, hogy átélje azt, amit át kellene élnie, ha a háború még tovább tart. A legjobb értékelések szerint Németország gazdaságilag nagyon szorult helyzetben van, ámber szűréség esetén ki tudna tartani. A békejavaslat megtevésére a mai helyzet, a Romániában elért sikerek után Németországra nézve kedvező.

Oroszország visszautasítja a békejavaslatot.

Poklowsky külügyminiszter a дума mai ülésén a következőket mondotta:

Németország azt a hivatalos ajánlatot tette, hogy hajlandó béketárgyalásokba becsatlakozni. Mily körülmények között tették meg a német javaslatot? As ellenséges seregek Belgiumot, Szerbiát, Montenegrót, Franciaországot, Oroszország és Románia egy részét erpusztították és meggyújtották. németek és Aus tria Magyarország az imént hirdették ki Lengyelország egy részének látványos függetlenségét és az el kezüket rátenni igyekeznek az egész lengyel nemzetre. Ki másnak volna tehát előnye ily körülmények között az előzetes béketárgyalások kezdete, mint Németországnak? De a német lépés okai még világosabbá válnak, ha az ellenségeink belső állapotát vesszük tekintetbe.

Azokban a kísérletekben, hogy az utolsó percben pillanatnyi területi kóditásaiából előnyöket szerezzek, belső gyöngeségük nyil-

vánult meg. Ez a valódi értelme a német lépésnek. Oroszország hite nem fog ingadosni. Ellenkezőleg: annál szorosabban fog egész Oroszország tiszteletre méltó uralkodója körül seregleni, aki a háboru kezdete óta kijelentette, hogy nem köt békét mindaddig, amíg az utolsó ellenséges katona országunkat el nem hagyta, annál nagyobb energiával fog az orosz kormány az önök munkája újra megkezdésének megpán önök előtt kihirdetett célja elérésére törekedni, különösen amaz általános együttműködés megteremtése után, amely egyetlen eszköz e ama cél elérésének, amelyet mindnyájan szívből ohajlunk: az ellenség megsemmisítésének.

Az orosz kormány már azt a gondolatot is, hogy most a harcot megszakítsa s ezáltal Németországnak megengedje, hogy kibaszálja azt a számára kínálókozó lehetőséget, hogy Európát uralma alá hajtsa, főlháborodással utasítja vissza. A számtalan meghozott összes áldozatok hiábavalók volnának, ha az ellenség, amelynek ereje ugyan meggyengült, de még nem tört és amely a tartós béke ürügye alatt haladékokat igyekszik nyerni, idő előtt való békét kötnek. Oroszországnak összes vitéz seregségeivel való teljes egyértelműségben ez a rendíthetetlen elhatározás. Mindnyájunkat egyetlen mértékben hat át az a vitális szükségesség, hogy a háborút annak győzelmes befejezéséig folytassuk és az utról az ellenség semmiféle manővere nem fog minket eltéríteni.

Rendkívüli közgyűlés a városnál

Indítvány a fogyasztási adókezeles ügyében.

Ötven kivánsi városi képviselő rendkívüli közgyűlés összehívását kérte. Az ötven képviselő második sorban arra kivánsi, hogy kitérjen a felelősség azért, mert a városi fogyasztási adóbevétele a város kifizetett, illetve ez az üzemi veszteséggel járt. Hát erre mi is megfellehetünk azaz, hogy itt a felelősség egyedül a háborút terhel, mert bizony háborus időkben se a hus, se a borfogyasztás meg csak közelről sem álli mely azt a mértéket mint a béke időkben. Sőt a husitalan napok behozatala még egyenesen olyan mértékben csökkentette a husfogyasztást, hogy egyáltalában nem esoda, hogy a városra ez a bérlet nagy ráfizetéssel járt.

A két forintos borárak és a pálinka óriási drágasága szintén mértékleire intette az ital kedvelőket, kiknek nagy része meg amugy is jőben van katonáknál.

Ez az egyedüli oka annak a ráfizetésnek és veszteségnek ami a várost a fogyasztási adóbevétele révén érte és tovább is érni fogja, ha a háboru tovább tart.

Más és komolyabb dolog az ötven városi képviselő azon indítványa, amely szerint az egész fogyasztási adókezelést módosítani akarja. Oh igen! ez helyes volna

de nem így, hanem úgy, hogy a város összes javainak, üzemait földbérleteit és más vállalkozásait egyesítőnk egy kéz alatt való igazgatásban. Ez a kéz azonban kéz legyen. Erős és ügyes kéz, amely kéz alatt a város jövedelmei gyarapodnak üzemai virágznak, nem úgy mint most, mert bizony a mostani állapotokról jobb ha szó sem esik.

Általánosságban elfogadták a hitlevelet

Károlyi Mihály gróf a nemzeti hadseregről

A képviselőházban Szász Károly elnöklésével megkezdették a hitlevéltervezet tárgyalását. Illés előadó ajánlja e javaslatot elfogadásra.

Apponyi Albert gróf a király címére nézve megjegyzi, hogy ahol öfelsége csak miut magyar király szerepel, ott az osztrák kormánynak semmi beavatkozása nincs. (Taps balra föl.) Ha nem sikerül megállapítani, a nagy közös címet vegyük be a hitlevélbe, azt, melyben csak mint magyar király szerepel. Ezt külön véleményképen benyújtja.

Károlyi Mihály gróf: A hitlevélben változtatni kell Nyomának kell lenni benne a magyar nemzet óriási áldozatainak. Követeljük a magyar nemzeti hadsereget. Látjuk, hogy a háboruban minden, ami magyar és nemzeti elhomályosodott. A magyar nemzeti hadseregre vonatkozó követeléseinket ridegen visszautasítják, tehát visszafejlődést tapasztalunk. Benyújtja hitlevéltervezetét.

Pejacsevich Tivadar a horvátok nevében elfogadja a hitlevelet.

Andrássy Gyula elfogadja a hitlevelet, de a cím kérdésében Apponyi álláspontját helyesli.

Andrássy után Rakovszky szólalt fel, kifogásolja a címet osztja Andrássy álláspontját, egyébként a többség által előterjesztett hitlevelet elfogadja. A tervezetnek azt a részét helyteleníti, hogy a hercegprímást ültették a bizottság elnöki székébe.

Po'ónyi Géza: Jogunk van a hitlevélbe felvenni panaszainkat, sérelmeinket. Magyar véren lesz a lengyel hadsereg, az önálló lengyel állam és a magyar nemzeti hadseregről szólni sem szabad. Károlyi indítványát pártolja.

Barta Ödön Apponyi hitlevelét pártolja.

Tisza reflektál a felszólalásokra. A hadsereg kérdésében a kilences-bizottság álláspontján vannak. Ma azt hiszi, hogy az akták e téren le vannak zárva.

Eitner közbeszól: Azóta világháboru van.

Tisza: A világháboru sem változtathatja meg sarkalatos közjogunkat. (Kiáltások: ez nem közjog.)

Tisza: A horvátok kívánságát, hogy a cimben Horvátország elé az apostoli cím jöjjön, pártolja. A vitát ezután bezárták.

Apponyi zárszavában kijelenti, hogy a hadsereg nemzeti jellegének kérdése nincs lezárva, amíg él, küzdeni fog érte. A kilences bizottság határozata nem közjog.

Károlyi Mihály szintén a miniszterelnök kijelentése ellen foglalt állást.

Tisza újra felszólt. A lezárt aktákat a vezérleti nyelvre érte. A hadsereg nemzeti jellegét azért fejleszteni lehet. A többség ezután általánosságban elfogadta a hitlevelet.

A részleteknél a címnél Apponyi, Károlyi, Batthyány, Andrássy követelték, hogy a cím az osztrák beavatkozástól függetlenül állapíttassék meg.

Ábrahám Dezső attól tart, hogy a cimben következő kifejezést: „Bolgárország királya“ félreértésekre adhat alkalmat.

Tisza azt feleli, hogy megkérdezték a bolgár szövetségest és ő nem kifogásolja.

Az ellenzék a koronázási küldöttségekben.

Gróf Khuen Hédervári Károly, a munkapárt elnöke a következő levelet intézte Károlyi Mihályhoz, a függetlenségi és 48-as párt elnökéhez: „Tisztelettel arra kérem Meltóságodat, hogy az esetre, ha

a képviselőház a koronázás alkalmából bizottságok kiküldetését fogja elhatározni, a bölcs vezetése alatt álló párt tagjai sorából a császári és királyi ház tagjait üdvözlő bizottságban fenntartott két tagsági helyre, a hitlevél átnyújtására megbízott küldöttségében fenntartott 1 tagsági helyre, a koronázási ajándék átadásával megbízott küldöttségben fenntartott két tagsági helyre, a korona átszállítására és kíséretére kiküldendő bizottságban fenntartott 1 tagsági jelölését velem folyó hó 18. napjának este 7 órájáig közölni méltóztassék. Kiállításba van helyezve, hogy a királyi diszebed alkalmával nagyobb számú képviselő jelen lehet. Mihályt meg lesz állapítva ez a szám azonnal bátor leszek a kijelölendő képviselők számát közölni.“ E bizottságokba a függetlenségi és 48-as párt a következő képviselőket jelölte: A császári és királyi ház tagjait üdvözlő bizottságba: Beck Lajos és Ábrahám Dezső képviselőket; a hitlevél átnyújtásával megbízott küldöttségbe: Hédervári Lehel, (Károlyi Mihály gróft, mint a hitlevél szerkesztő bizottság tagja vesz részt ebben a küldöttségben); a koronázási ajándékot átadó küldöttségbe: Lachne Hugó és gróf Esterházy Mihály képviselőket; a korona átszállítására és kíséretére kiküldendő bizottságba; Kobek Kornélt.

Jegyezzen mindenki hadikölcsönt

A makai jegyzések.

A béke lehetőségének első komoly megnyilvánulása szokatlannul bizdítóan hatott a hadikölcsön jegyzésének megkezdésére. A közeli béke lehetőségére ugyanis a spekuáciora alapított értékpapírosok keresletében csökkenés állt be viszont az elhelyezkedést kereső tőke érdeklődése ismét fokozottabb mértékben fordult a biztos és magas kamatosítást biztosító állampapírosok felé. Ezt igazolja a kincstári járadék árfolyamának növekedése is, valamint a tőkének szaporra jelenikzése a hadikölcsön mind sikeresebbnek mutatkozó mozgalmában.

A pénzügyi kormánynak az a törekvése, hogy a hadikölcsönbe elsősorban az otthon eldugdosott és gyümölcsözőtlenül heverő tő

Egy

tanuló

felvétetik a
"Makói Független Újság"
nyomdájában.

Szállításhoz

vas abroncsok

jutányos áron kaphatók.

Cím a kiadóhivatalban.

A Makói Önszegélyző Egy-
let mint s. ö. etkezet, (Hunyadi-
utca, makói takarékpénztár
épület) újonnan megnyit

zálogintézte

legmértékeltőbb kamatláb és
legelőnyösebb feltételek mellett
köcsönököt ad
Észerekre, arany és ezüst-
művekre, értékpapírokra,
sorsjegyekre
és egyéb ingóságokra.

Takaréktári osztálys köcsö-
nököt folyósít előnyös kamatláb
és fizetési feltételek mellett
ingatlanokra, váltóra és köte-
levényre.

Hivatalos órák d. e. 9—12-ig
d. n. 3—5-ig.

Föld hagyma alá

Igen kitűnő minőségű

20 katasztrális hold föld

hagyma alá, esetleg egy
társaságnak is, olcsón és
rendkívül kedvező fizetési
feltételek mellett bérbeadó.

esetleg örökáron eladó

Értekezni lehet:

Özv. Dr. Kiss Pálnéval
Hajnal-utca 13. sz. a., vagy
a "Makói Független Újság"
kiadóhivatalában.

Ratkay Ferenc

tudója, hogy nála Állandóan aranka-
mentes

harem-got

lehet kapni, egy kicsinyben, mint
nagyban.

Értekezni lehet Váradi utcai ven-
dégletjében,

Értesítés.

Fogkoronák, hidak, egész fog-
sorok, szájpaddás nélküli, arany-
ból, platinából

fogtömések

ezüst amalgamból és a fog
színével azonos porcellánból.
Fogkövek eltávolítását, fogak
fehérítését és hibás fogsorok
átalakítását eváialalom, 23 éves
fogtechnikusi gyakorlatom alatt
ötbb éven át Budapesten és
Berlinben is szerzett tapaszt-
alataim felbátorítanak arra,
hogy ezen szakudásomat a
nagyérdemű közönség becses
figyelmébe ajánljam.

Teljes tisztelettel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri-
utca, Böhm-féle ház, Makón.

PCOR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CREM

gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer: szeplő, máj-
folt, arc-, kézörösség és min-
denféle bőrtisztatlanság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szá-
p-pan és hajfijító szer.

Ára: Vilma-crem 1 korona,
Vilma-hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill, Hajfijító 1 K.

Ezen piperezerek több kiállítás
érmekkel lettek kitüntetve.

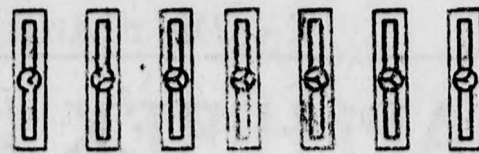
Marhabört,

lóbört, juhört, nyulbört, bárány-
bört, csikobört és mindenfajta
böröket és gyapjút, a legma-
gasabb napi árban veszek.

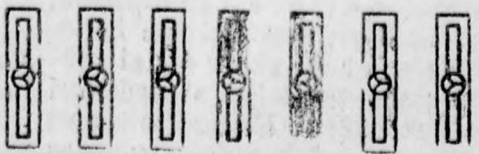
Löwenstein Armin

Deák Ferenc-utca 48 szám.
Fácskai bormérés mellett.

Kiadó hagymaföldek
közel a városhoz
Iritz Miksánál.

Hirdelések
fölvételnek
a kiadóban.

Eladó ház

A Kassner féle HÁZ 1 új szoba
Lehel utca sarkán ELADÓ.
Értekezni lehet:

Asztalos Sándorral

Kigyó utca 25 szám alatt.

Eladó malacok

Déli tanya 10 szám alatt 16 darab
egészséges 3 és 4 hónapos, himlő és
orbánc ellen beoltott mangolica fa-
malac van ELADÓ. Értekezni lehet
és megtekinthető: Déli tanya 10 sz. a.

Nagy Jánosnál

Eladó!

Egy ipás ló és egy előhasu bornyó
továbbá 2 kis hold föld hegyma alá
földzántva kitűnő minőségű KIADÓ.
Értekezni lehet:

Török Mihálynénál

Aimácssy utca 19. Makó.

Eladó ház.

A Deák Ferenc utca 31. számú
ház eladó. Bővebb felvilágosítás
a kiadóhivatalban.

Vanillazsinag és kender-
zsinag méltányos árban
beszerezhető és azonnal
átvihető Glück Samu-
nál Makó. Ugyanott egy
boti szolgál jó fizetés-
sel felvétetik.

Eladó földek Vere- besben és Bánomban

Értekezni lehet:

Iritz Miksánál.

Belső nyomáson

9 kis hold földem.

megfelelő gazdasági épületekkel együtt
kitűnő víz, jözezártásra rendkívül
alkalmas, gyümölcsös kerttel együtt
a Lelci ut menti kis dűlőn ELADÓ.
Értekezni lehet:

Vince János

tulajdonossal Munkácsy utca 12 szám

33 drb. mangalica

süldő eladó

megtekinthető: Nagyságos

Eckhardt Oszkárónál

kétkalmi puztán Ó Földek

nyomtatott Özv. Dr. Kiss Pálnéval a "Makói Független Újság" villamoserőre berendezett gyorsajtóján, Makón.